

Také tato obava jest bezdůvodnou.

Pole stavovské není půdou pro řešení otázek politických a národnostních.

Ujišťuji, že nic není nás tak daleko, jako úmysl utiskovati národnost německou anebo ji nedbati. Máme příliš smutné zkušenosti za sebou a zakusili jsme sami na sobě, co jest býti utiskovánu na nejvyšším kulturním statku, jakým jest národnost.

Povaha slovanská a zejména česká není dobývačská a naše legendární povaha holubičí nepřipouští trpěti útisků, tím méně je působiti.

Mohli jsme pracovati přátelsky s německými kolegy za Rakouska v Rakouském spolku notářů, není důvodů, proč by tak nemohli němečtí kolegové učiniti s námi v českém státě, v jehož čele stojí náš president uznávaný ode všech svou spravedlností vůči všem národnostem.

Nový notářský řád sblíží notáře obou národností opět tak, jako to bylo za starého režimu, kdy nikdy nedošlo k nedorozumění mezi námi ve věcech národních.

Nechť němečtí kolegové důvěřují nám tak, jako my důvěřovali jsme jim.

Mám za to, že jednám ve srozumění a za souhlasu všech českých kolegů, jestliže v tomto slavnostním okamžiku nabízím německým kolegům jménem nás všech naši pravici.

Přijměte tuto pravici, vstupte mezi naše řady a ruku v ruce, bok po boku bojujte za naše spravedlivé požadavky.

Není-li snad návrh notářského řádu bezvadný, znamená přece první etapu, kterou se nám dostává pevná platforma, na níž můžeme vkročiti pevnou nohou, abychom pracovali na dalším vývoji notářství.

Nic na světě nesmí zůstat stagnantní, každá stagnace znamená krok nazad a dolů. My chceme však kupředu a nahoru. Nelze toho docílití jedním rázem. Nelze očekávati, že reforma jako orgán zažene okamžitě veškeré mlhy a přivodí jasné počasí.

Jest to věcí dalšího vývinu. Také reforma notářství podléhá téměř zákonům věčného pohybu.

Neboť (používám tu slov nezapomenutelného Dra Batka) »V tom vězí posvěcení lidské tvorby, že tím dnem, kdy stane se určitý projekt skutečností, nastávají nové reformní snahy, neboť ne to, co bylo dosaženo, nýbrž snaha po lepším, má jedině cenu věčnosti.«

Zůstal jsem jediný z oněch tří, jež vedli zápas za naše požadavky v starém Rakousku na půdě Vídeňské. Znáte mne, že pracovati pro náš stav jest mým úkolem životním.

Můžete se domnívati, že bych hájil tento nový návrh notářského řádu, kdybych nebyl přesvědčen, že jest vymožeností našeho stavu? Můžete se domnívati, že bych necítil tíži zodpovědnosti, kterou si tím беру na sebe? Tataž zodpovědnost ale stíhá také německé kolegy, jestliže budou příčinou, že nedojde k uzákonění tohoto návrhu. Těžce by se zodpovídali za zmar jeho nejen svým kolegům, nýbrž celému notářstvu pro všechnu budoucnost.

Bije poslední hodina. Jest na nich, má-li se návrh státi zákonem. Pokládám za svou povinnost jako jeden z prvních průkopníků našeho stavu, abych upo-

zornil ještě jednou německé kolegy na tento důležitý moment a připomněl jim latinské Caveant consules ne quid detrimenti res notaria capiat!

K vládnímu nařízení čis. 160/28.

Došel nás přípis tohoto znění:

Zádám, abyste laskavě v »Ceském právu« uveřejnili následující upozornění: Vládním nařízením ze dne 14. září 1923 č. 160 sb. z. a nar. stanovena byla povinnost notářů vésti zvláštní knihu uschov, do níž jest zapisovati všechna deposita a kazdy zapis o příjmu a vydání musí notářem a stranou býti podepsan. Podle saz. pol. 11/97 e a 47/30 a popl. zák. podléhají však takovéto poukazy k vyplatě osobě třetí a potvrzení příjmu poplatku podle skály II. a je pochopiteino, že strany nebudou chtít poplatek ten platiti. Vzdyt' z pravidla skládají se peníze u notáře za tím účelem, aby vyplaceny byly někomu jinému na zaplacení knihovních pohledávek, ceny trhové a p. a jelikož o jejich přijetí sepisuje se kvitance, smouva trhová neb jiná listina, která podléhá poplatku, bylo by totéž právní jednání zpoplatněno treba i trikráté, jednou jako poukaz k výplatě, podruhé jako potvrzení příjmu v knize uschov a potřetí jako kvitance, což vedlo by k tomu, že by notář žádná takováto deposita přijímati nemohl. Je proto velice žádouco, aby výše uvedené vládní nařízení v tom směru bylo doplněno, že takovéto zápisy v knize uschov nepodléhají žádnému poplatku, což by snad prováděcím nařízením státi se mohlo. — K tomuto upozornění podotýkáme: Notář jest povinen straně na její žádost vydati podle § 1 odst. 3. potvrzení (stvrzenku) o příjmu do uschovy. Tímto předpisem není dotčena povinnost notářova vydati potvrzení podle § 105 notářského řádu odst. 3. i bez žádosti stran. Původní návrh vládního nařízení předložený ministerstvem spravedlnosti obsahoval větu: »Potvrzení jsou prosta kolků.« Na žádost zástupců notářstva měla tato věta zníti takto: »Všechna potvrzení a propisy o příjmu a vydání jsou prosta kolků.« Tímto ustanovením zabránilo by se pochybnostem, které již dnes vznikají o tom, zdali potvrzení tato jsou kolků prosta. Jest nutno z obtížných a nepřehledných materií poplatkového zákona toto osvobození teprve odůvodňovati. Stvrzenkou ve smyslu saz. pol. 47, která musí býti kolkována podle stupnice druhé, rozumí se stvrzenka sloužící za důkaz splněné povinnosti. Plnění stalo se tedy solvendi causa za účelem zrušení dlužního poměru a odevzdáním dlužné věci ve vlastnictví oprávněného. Jenom takovéto stvrzenky podléhají kolků podle stupnice druhé (viz rozhodnutí ze dne 25. II. 1902 číslo 9011 B 816 F a ze dne 6. října 1903 číslo 10.160 B 2017 F). Prechod přijatého plnění do vlastnictví jest vůbec nutným rekvizitem pro pojem stvrzenky podle saz. pol. 47, a tento rekvizit právě liší tuto stvrzenku od stvrzenek jiných, kde přechod předmětů do vlastnictví za účelem splnění nějaké povinnosti se nestal. (Viz rozhodnutí ze dne 15. října 1902 číslo 8677 B 1221 F.) Poněvadž notář jako uschovce nepřijímá předměty, které jsou mu odevzdány, za tím účelem, aby proti němu byla plněna nějaká povinnost a nepřecházejí také uschovované předměty v jeho vlastnictví, nelze tyto stvrzenky zařazovati pod saz. pol. 47, nýbrž pod saz. pol. 102 lit. b) jako kolků prosté. Je nesporné, že v tomto smyslu jedná notář jako veřejný úřad státem k tomu zmocněný a platí proto osvobození toto bezpodmínečně, pokud ovšem nepoužívá se stvrzenek těch k účelům jiným. Nejvyšší správní dvůr soudní ve všech svých rozhodnutích, které se týkají této záležitosti, důsledně trvá na výše uvedených zásadách a přísně vždy rozlišuje: 1. zdali notář jedná jako zástupce určité strany, tudíž jako plnomocník a jako takový vydává stvrzenku, 2. či vydává stvrzenku jako depositář, třeba s určitým příkazem jak s depositem naložiti. Zastupuje-li tedy notář dědice, za dědice valuty přijímá a jako plnomocník dědiců stvrzenku podpisuje, stvrzenka ona podléhá kolků podle stupnice druhé. (Viz rozhodnutí ze dne 11. prosince 1900 č. 8701 B 14.917 a ze dne 22. ledna 1889 č. 275 B 444.479.) Zejména pak jest důležitou zásada, vyslovená v této věci v rozhodnutí ze dne 7. července 1904 č. 6132 B 2741 F, podle něhož stvrzenka notářem vydaná jest tenkráté kolků prosta, přijímá-li trhovou cenu za nemovitost u něho skládanou do uschovy (als Depot zur Verwahrung). Při vydávání stvrzenek jest proto nutno opatrně rozlišovati tyto dvě činnosti a neshléšovati je. Ostatně vyplývá výše uvedená zásada z podstaty věci samé, poněvadž vydává-li notář stvrzenku jako plnomocník jedné strany, jest alter ego, listina takto vydaná slouží na

důkaz druhé straně o splnění povinnosti a předměty notářem v této funkci přijímané přecházejí do vlastnictví strany notářem zastupované a jeho prostřednictvím. Pokud notář jedná ve smyslu vládního nařízení jako depositář s určitými příkazy v zájmu obou stran, jsou stvrzenky jím v této funkci vydané kolku prosty.

* Z E D N E *

Dr. Rudolf Král:

Jubilejní.

(K padesátce prof. Dr. Emila Svobody.)

Hrst vzpomínek.

Nejsem sice spolužákem prof. Dr. Emila Svobody, ale chodili jsme do téhož gymnasia v Truhlářské ulici — z těch let jen v matných vzpomínkách zachycuji jeho silhouetu. Mám bezesporne v paměti něco výimečného, něco odlišujícího se svou osobou noblesou; něčím, co pod nánošem katedrové nacenosti dávalo tušiti kulturu ducha i srdce.

Později jsem měl příležitost setkat se s jubilantem jako kandidát notářství u magistrátu při nejakých intervencích — bylo málo referentů, kam bylo možno jíti s tak radostnou důvěrou, jako k němu.

Nyní bych měl obrátiti zřetel k jeho činnosti vědecké — domne, non sum ignus! Vím ovšem velmi dobře o jeho skvělé habilitační práci, o jeho působení na universitě, kde je milován a cten (také vím jak dlouhá byla jeho cesta na univ. katedru), je mně známa jeho venka kodifikační práce v novém občanském práve, jeho obětavost, s jakou se ujal redakce naseho Českého práva...

Matka vzpomínka in margine: byl jsem ještě v Rokycanech ve vojenské službě — po převratě, kdy mně Dr. Batek radostně sděloval, že prof. Svoboda převzal redakci Českého práva, cemuž jsem byl velmi povděčen.

Nemůžeme si dostatek vyjádřiti svoji vděčnost jubilantovi za veškerou obětavou péči a snahu, aby z naseho odborného časopisu vytvořil časopis toho významu, jakému se dnes těší.

Rekl jsem svrchu, že se necítím způsobit, abych promlouval o vědecké činnosti prof. Svobody, ale jedné věci musím se dotknouti — pokládal jsem vzdy za nedostatek ovládnutí latky samotné, nebo za přítěž cizí literatury vědecké, nemohla-li se jasně, přesně říci určitá myšlenka — prof. Svoboda v této příčině osvobodil českou právnickou fraseologii ze zajetí uměle konstruovaných flokulí, propůjčil slovům živý výraz a pojmům dal relief, který se vtiskl v paměť, relief, který měl veškeren obsah práva a promlouval k vám vědecky sice, ale ne učeně.

Ač veliká je činnost vědecká prof. Svobody před válkou i po válce, obracím se s obzvláštní pozorností k jeho veliké činnosti kulturně ethické.

Nemohu si pomoci — vždy cením člověka dle toho, kolik vydal více ze sebe, než co je přímo jeho povoláním. Tu bezesporně každý intelektuální český člověk musí stanouti s úctou a obdivem před velikou kulturně ethickou činností prof. Svobody, již dal českému člověku a to nenáročně a obětavě: jeho skvělá interpretace Dostojevského a Tolstojce, to, co dovedl z nich vyčísti a dát českému čtenáři, to, co dovedl s cudností, u nás (v těchto letech) naprosto neslychanou pronést o milosti ženy — jsou bezesporně součástky velkého životního díla, kterému ani současníci, kteří se mu podívovali a s vděčností je přijímali, neodeprou se pokloniti.

»Světlo v dálce« a »Utopie« zasáhla příliš hluboko v srdce české intelligence, než aby se k nim hrdě nehlásila a neprojevila radost z toho, že jich autor spolupracoval též se stavem notářským a věnoval mu valnou část své pracovní energie!

Nemiluji, speciálně v nynější době, žádných t. zv. massových projevů — ten prof. Svoboda má svoji speciální obec ctitelů a obdivovatelů a já — vyložený politický protivník — stavím se upřímně a otevřeně ve frontu všech gratulantů a to s toužou upřímností a otevřeností, s jakou jsem kdysi s ním polemisoval!

Sociální pojištění Měli jsme nejlepší úmysl zasaditi se o to, aby notářstvo nepodléhalo všeobecnému pojištění, nýbrž aby bylo přičleněno k Všeobecnému pensijnímu ústavu. Za tím účelem vyzvali jsme veškeré své příslušníky i komory, aby nám zaslali statistická data, jichž od nás požadoval pojišťovací technik. Poněvadž nedostalo se nám těchto dat ode všech komor, nemohli jsme elaborát vypracovati a následkem toho celá naše

akce byla zmařena, neboť poslanecká sněmovna přijala již nový zákon a nyní by bylo velice těžko domáhati se jeho změny.

Pokoutnictví. Jak známo, byly porady o návrhu zákona o pokoutnictví skončeny již v roce 1927. Veškeré povolaneé kruhy souhlasily s konečnou redakcí, jakou vypracovalo ministerstvo spravedlnosti a jen ministerstvo obchodu zaujalo proti osnově zamítavého stanoviska, nechť se přistoupí na ustanovení, že také udělení právní porady od osob k tomu neoprávněných spadá pod pojem pokoutnictví. Ministerstvo spravedlnosti požádalo proto ministerstvo obchodu, aby znovu své stanovisko přezkoumalo. — Ve věci té intervenovali v těchto dnech zástupcové komory advokátní a notářské v Praze u pana ministra obchodu, jenž slíbil, že svolá anketu obchodních a průmyslových kruhů, k nimž přizve i zástupce komor, aby mohlo dojiti k dohodě. Jest již nejvyšší na čase, aby osnova ta byla uzákoněna, neboť zmáhání se pokoutnictvím jest nyní skutečně již úžasně a trpí tím velice oba naše stavy.

Ústřední výbor konal v sobotu, dne 13. října t. r. o 18. hodině v Palace-Hotelu v Praze přátelskou schůzi za předsednictví Dra Svobody, na níž učiněna byla usnesení pro valnou hromadu Spolku notářů čsl., svolanou na neděli 14. října t. r. — Ke schůzi pozváni byli též němečtí kolegové, kteří však k politování všech se nedostavili.

Valná hromada Spolku notářů čsl. konala se v neděli, 14. října t. r. v Obecním dome v Praze a měla tentokráté raz venice slavnostní. Valnou hromadu poctili svou navstevou za pana ministra spravedlnosti, který omluvil svou nepřítomnost velice srdečným písemem, páni odboroví přednostové Ant. Hartman a Dr. Roubíček, min. rada Mrština, za ministerstvo unifikaci pan min. rada Dr. Schrotz a pan Dr. Pražák, za presidium vrchního zemského soudu pan senátní president Mayer, za presidium zemského soudu civilního pan vicepresident Ot. Mares, za Svaz čsl. soudců předseda pan vrchní rada Dr. Hartl, dále presidenti notářských komor: bratislavské Dr. Dušek, brněnské Ant. Tesar, olomoucké Dr. Togner, českobudějovické Em. Touš, královéhradecko-chrudimské Jan Kadlec, za německé kolegy pan notář Hugo Klecker, jakož i četní notáři z Čech, Moravy a Slovenska. — Blahopřejné příspisy zaslali pp. president vrchního zemského soudu Dr. Hausmann, guvernér Dr. Pospíšil, poslanec Dr. Matoušek, senátor Dr. Karas, president advokátní komory Dr. Stompfe, Jednota advokátů čsl., president komory bratislavské Dr. Kallay, opavské Dr. Stoklaska, mostecké Dr. Knötgen, Spolek německých notářů a celá rada kolegů. Valnou hromadu zahájil předseda Dr. Svoboda delším proslovem, načež Dr. Togner navrhl zaslání holdovacího telegramu panu presidentu republiky. — Po blahopřejných proslovech pana odbor. prednosty Hartmana, Dr. Hartla a Dra Duška přednesl president komorní Dr. Culík referát o notářství za uplynulé desetiletí naší samostatnosti. — Jednateleka zpráva odpadla následkem onemocnění jednatele p. Dra Krále. — Pokladniční zpráva za onemocněného a resignovavšího notáře Schäfra přednesl Dr. Cerný, načež k návrhu téhož a notáře Krajíčka usneseno uspořádati akci za účelem vybudování domu čsl. notářů v Praze. — Za tím účelem mají býti dožádáni všichni notáři a kandidáti, aby přispěli na stavbu tu podle možnosti dobrovolnými dary, současně usneseno uložiti všem příslušníkům za stavovskou povinnost, aby poskytlí bezúročnou půjčku od 500 Kč výše. — Dále usneseno mimo jiné, aby na stavbu použito bylo nejen již založeného stavebního fondu, nýbrž celého jmění spolkového, jakož i podpůrných fondů Dra Batka a Dra Kreimla, takže by již nyní byl tu fond přes 200.000 Kč. Při volbách zvoleni byli: předsedou opět Dr. Václav Svoboda, členy Ústředního výboru kolegové: Dr. Jar. Capek v Praze, Dr. Václ. Cerný v Říčanech, Dr. Jar. Culík v Praze, Dr. Jar. Heinitz v Praze, Jan Kadlec v Nechanicích, Jan Krajíček v Berouně, Dr. Rud. Král v Praze, Dr. Jar. Ponec v Žižkově, Em. Touš v Čes. Budějovicích, Dr. Al. Zmek v Praze, Dr. Frant. Kroutil v Bučovicích, Dr. Josef Mohr v Jihlavě, Jan Něnička v Zábřehu, Dr. Jos. Togner v Olomouci, Dr. Viktor Dušek a Dr. Josef Kallay v Bratislavě, Dr. Ján Petrikovič v Košicích, kandidáti Dr. Frant. Janatka v Žižkově, Dr. Stan. Bílek v Brně a Dr. Vlad. Horák v Bratislavě. Členský příspěvek ponechán byl v dosavadní výši, t. j. pro notáře (veřejné notáře) 120 Kč, pro kandidáty 10 Kč ročně. Při volných návrzích usneseno jednomyslně k podnětu Spolku čsl. kandidátů notářství, že jest stavovskou povinností každého člena spolka, aby nepřijímal za kandidáty notářství osoby se započitatelnou praxí nenotářskou delší tří let. — Konečně přednesl notář Kovář resoluci, během jejíhož odůvodňování stala se valná schůze